

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 33/2002 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen muuttamiseksi (kaksoisrunkoasetus)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 7 päivänä helmikuuta 2003 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen muuttamiseksi (kaksoisrunkoasetus) (U 81/2002 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että ympäristövaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- hallitussihteeri Jaana Heikkinen, liikenne- ja viestintäministeriö.

Lisäksi valiokunnassa ovat olleet kuultavina Suomenlahden ja Itämeren öljykuljetusten turvallisuudesta (MINS 8/2002 vp) ympäristöneuvos Olli Pahkala ja neuvotteleva virkamies Maija Pietarinen ympäristöministeriöstä, osastopäällikkö Markku Mylly ja merenkulun ylitarastaja Jorma Kämäräinen Merenkulkulaitoksesta sekä yli-insinööri Kalervo Jolma Suomen ympäristökeskus SYKEstä. Heidän lausuntojaan on voitu käyttää hyväksi kaksoisrunkoasetusta koskevan ehdotuksen arvioinnissa.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Asetusehdotus

Komissio on antanut 20 päivänä joulukuuta 2002 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi öljysäiliöalusten kaksoisrungosta (KOM (2002) 780 lopullinen). Ehdotus koskee kaksoisrunkoisten öljysäiliöalusten käyttöönoton nopeuttamista, raskasöljyjen kuljetuskieltoa yksirunkoisille öljysäiliöaluksille ja alusten kunnonarviointiohjelman (CAS) soveltamisalan laajentamista. Ehdotuksen taustalla on öljysäiliöalus Prestigen uppoaminen marraskuussa

2002 Espanjan rannikolla ja siitä aiheutunut mitattava ympäristökatastrofi.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää tärkeänä ympäristön kannalta vaarallisimpien raskaiden öljylaatujen kuljetuskieltoa yksirunkoisilla öljysäiliöaluksilla sekä kaksoisrunkovaatimuksen nopeutettua käyttöönottoa. Valtioneuvoston kantaa selostetaan tarkemmin valiokunnan kannanottojen yhteydessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yksirunkoisten säiliöalusten käyttökielto

Ympäristövaliokunta kannattaa valtioneuvoston tavoin raskaiden öljylaatujen kuljetuskieltoa yksirunkoisilla aluksilla sekä kaksoisrunkovaatimuksen nopeutettua käyttöönottoa. Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan myös siinä, että Itämeren kannalta on erityisen tärkeää saada uusien sääntöjen piiriin Euroopan unionin hakis- ja naapurimaat. Valiokunta tukee voimakkaasti valtioneuvoston näkemystä, jonka mukaan unionin tulee pyrkiä saamaan erityisesti Venäjä sitoutumaan yksirunkoisten säiliöalusten kuljetuskieltoon.

Yksirunkoisten säiliöalusten nopeutetusta käytöstä poistamisesta tulee valtioneuvoston mielestä pyrkiä sopimaan myös kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO:ssa Marpol 73/78 -yleissopimusta muuttamalla. Ympäristövaliokunta yhtyy myös tähän valtioneuvoston kantaan ja korostaa, että valtioneuvoston tulee toimia aktiivisesti tavoitteen puolesta sekä EU:n kautta että kahdenvälisissä neuvotteluissa.

Valtioneuvoston kannassa esitetään tutkittavaksi poikkeusmahdollisuutta, jonka mukaan jäävahvistettujen kaksoispohjaisten säiliöalusten käyttö sallittaisiin raskaiden öljylaatujen kuljetuksessa lyhyen siirtymäkauden ajan edellyttäen, että aluksen sivutankkeja ei täytetä öljyllä. Alukset olisivat tällöin käytännössä yhtä turvallisia kuin kaksoisrunkoiset säiliöalukset. Valtioneuvoston esityksen taustalla ovat huoltovarmuuden takaamiseen liittyvät näkökohdat ja öljynkuljetuskaluston rajallisuus. Ympäristöva-

liokunnalla ei ole huomautettavaa valtioneuvoston esitykseen.

Yksirunkoisten säiliöalusten käyttökiellon osalta valiokunta kiinnittää huomiota vielä yhteen seikkaan, johon ei ole puututtu valtioneuvoston kannanotoissa. Kysymys on Euroopan unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivan säiliöaluksen liikennöinnistä unionin rannikkovesien ulkopuolella. Valiokunta katsoo, että unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivan säiliöaluksen tulee noudattaa uusia sääntöjä riippumatta siitä, millä merialueella se liikennöi. Valtioneuvoston tulee pitää näkökohta esillä asetuksen jatkokäsittelyssä.

Jääluokkamääräykset

Valtioneuvosto katsoo, että kaksoisrunkovaatimusten ohella EY-lainsäädäntö tulisi ulottaa kattamaan myös aluksen rakennetta ja koneistoa koskevat vaatimukset jääolosuhteissa (jääluokkamääräykset). Yhtenäisten jääluokkamääräysten aikaansaamista tulisi pyrkiä edistämään myös Itämeren merellisen ympäristönsuojelukomission (HELCOM) ja IMO:n puitteissa. Ympäristövaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Lausunto

Edellä olevan perusteella ympäristövaliokunta esittää kunnioittavasti lausuntonaan,

että valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan täydennettynä huomautuksella, joka koskee Euroopan unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivan säiliöaluksen liikennöintiä unionin aluevesien ulkopuolella.

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pentti Tiusanen /vas	Jari Leppä /kesk
jäs.	Mikko Elo /sd	Hanna Markkula-Kivisilta /kok
	Rakel Hiltunen /sd	Säde Tahvanainen /sd
	Anne Holmlund /kok	Pia Viitanen /sd
	Seppo Kanerva /lib	Pekka Vilkuna /kesk
	Tarja Kautto /sd	vjäs. Janina Andersson /vihr.
	Riitta Korhonen /kok	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Salme Kandolin.